

UCHWAŁA Nr 314 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 sierpnia 1961 r.

w sprawie usprawnienia kooperacji przemysłowej.

W miarę rozwoju przemysłu wzrasta udział produkcji wyrobów złożonych ze skomplikowanych i precyzyjnych elementów, których nie można wytwarzać w sposób nowoczesny w ramach jednego zakładu. Współczesne warunki ekonomiczne decydują o koncentracji produkcji elementów i zespołów w zakładach specjalistycznych, a co za tym idzie powstają obiektywne warunki coraz szerszego korzystania z usług tych zakładów przez przedsiębiorstwa wytwarzające produkty finalne.

Realizacja założonych w planie 5-letnim jakościowych i ilościowych zadań rozwoju produkcji przemysłowej oraz osiągnięcia planowanych wskaźników ekonomicznych wysuwa na pierwszy plan konieczność szybkiej specjalizacji zakładów. Stanowi to podstawę do rozszerzenia ekonomicznie opłacalnej i uzasadnionej technicznie kooperacji z zakładami, w oparciu o ich specjalizację, a nie tylko o wykorzystanie wolnych mocy produkcyjnych.

W miarę dalszego uprzemysłowienia kraju, rozszerzenia produkcji nowoczesnych wyrobów i podnoszenia produkcji na wyższy poziom techniczny powinno nastąpić rozszerzenie i pogłębianie kooperacji, obejmującej dostawy coraz bardziej skomplikowanych zespołów, podzespołów, półfabrykatów, części i usług przemysłowych.

Polepszenie i unowocześnienie produkcji, pogłębienie procesu specjalizacji przedsiębiorstw, rozszerzenie ekonomicznie opłacalnej kooperacji w wielkiej mierze stanowi również proces społeczny, wymagający aktywnego udziału załóg i samorządu robotniczego.

Dotychczasowe trudności w zakresie dostaw kooperacyjnych mają swoje źródło przede wszystkim:

- w dysproporcjach między zdolnościami produkcyjnymi przedsiębiorstw wytwarzających wyroby finalne a możliwościami dostaw kooperacyjnych;
- w planowaniu i uruchamianiu produkcji bez dostatecznego zapewnienia dostaw elementów kooperacyjnych;

- w niedostatecznej dyscyplinie w zakresie dotrzymywania zawartych umów dostawy;
- w niewłaściwym działaniu niektórych bodźców ekonomicznych do rozwoju kooperacji.

W celu usprawnienia kooperacji i obniżenia jej kosztów Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

I. Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Kooperacja przemysłowa, stanowiąca część składową zaopatrzenia materiałowo-technicznego, obejmuje — na podstawie umów kooperacyjnych między dwoma lub więcej przedsiębiorstwami produkcyjnymi — dostawy zespołów, podzespołów, półfabrykatów i części wytwarzanych u dostawców na specjalne zamówienie odbiorcy, potrzebnych do produkcji określonego gotowego wyrobu (finalnego). Produkcja w ramach kooperacji posiada charakter wyraźnie adresowy i jest wykonywana na podstawie konkretnego zamówienia (umowy) z przeznaczeniem do dalszej produkcji określonego wyrobu finalnego u odbiorcy.

2. Ilekroć w uchwale niniejszej jest mowa:

- 1) o „umowie kooperacyjnej” — oznacza to umowę dostawy lub o dzieło, w której wykonaniu dostawca wytwarza i dostarcza odbiorcy potrzebne do wyprodukowania określonego w umowie wyrobu zespoły, półfabrykaty i części albo świadczy usługi przemysłowe;
- 2) o „elementach kooperacyjnych” — oznacza to zespoły, podzespoły, półfabrykaty, części lub usługi przemysłowe wytworzone lub świadczone w wykonaniu umowy kooperacyjnej; do elementów kooperacyjnych nie zalicza się półfabrykatów części i elementów handlowego asortymentu zbytu, jeśli asortyment ten może być produkowany dla nie określonego z góry adresata (odbiorcy); handlowego asortymentu zbytu nie należy utożsamiać z asortymentem objętym katalogami; w uzasadnionych i ściśle określonych w umowie przypadkach asortymenty katalogowe mogą być dostarczane również na podstawie umów kooperacyjnych;

- 3) o „wyrobach finalnych” — oznacza to wymienione w umowie kooperacyjnej wyroby, do których wytworzenia służyć mają elementy kooperacyjne;
- 4) o „dostawcy” — oznacza to przedsiębiorstwo lub osobę, która na podstawie umowy kooperacyjnej dostarcza „elementy kooperacyjne”;
- 5) o „odbiorcy” — oznacza to przedsiębiorstwo, dla którego „elementy kooperacyjne” są przeznaczone;
- 6) o „jednostkach nadrzędnych” — oznacza to jednostki bezpośrednio nadzorujące dostawców lub odbiorców (zjednoczenia, związki spółdzielni);
- 7) o „zjednoczeniach wiodących” — oznacza to zjednoczenia przemysłu kluczowego, wyznaczone przez właściwego ministra do wykonywania funkcji koordynacji ogólnobranżowej stosownie do przepisów uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. o współpracy i kooperacji branżowej (Monitor Polski Nr 56, poz. 268);
- 8) o „przedsiębiorstwach prowadzących” — oznacza to przedsiębiorstwa prowadzące lub patronackie, wyznaczone w trybie określonym w uchwale nr 388 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1960 r. o przedsiębiorstwach prowadzących (Monitor Polski Nr 94, poz. 417).

§ 2. 1. Przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego powinny organizować współpracę kooperacyjną z przedsiębiorstwami państwowego przemysłu kluczowego i terenowego. Przedsiębiorstwa przemysłu państwowego mogą organizować w uzasadnionych przypadkach współpracę kooperacyjną — za zgodą właściwego ministra — również ze spółdzielczością pracy i z rzemiosłem, w szczególności gdy wymaga tego interes eksportu lub istnieje konieczność ograniczenia importu z kierunków określonych przez właściwą centralę handlu zagranicznego.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do przedsiębiorstw przemysłu terenowego i wojewódzkich rad narodowych.

3. W przypadkach ekonomicznie i technicznie uzasadnionych odbiorcy mogą zorganizować sobie dostawy tych samych lub podobnych elementów od dwu lub większej liczby dostawców. Dotyczy to w szczególności elementów drobnych i stanowiących mały udział w wartości wyrobu finalnego.

4. W przypadkach uzasadnionych międzynarodowym podziałem pracy należy szeroko korzystać z dostaw elementów kooperacyjnych z krajów należących do Rady Wzajemnej Pomocy Gospodarczej Import elementów kooperacyjnych powinien następować wtedy, gdy produkcja kraju eksportera jest odpowiedniej jakości i mogą być zapewnione dostawy terminowe.

II. Rozwój bazy kooperacyjnej.

§ 3. 1. Przedsiębiorstwa, które wykonują i dostarczają elementy kooperacyjne niezbędne do produkcji w innych przedsiębiorstwach, stanowią bazę kooperacyjną przemysłu.

2. Rozbudowa bazy kooperacyjnej kraju stanowi integralną część rocznych i wieloletnich planów rozwoju gospodarczego i poszczególnych branż. W planach należy zapewnić specjalizację przedsiębiorstw w zakresie produkcji elementów kooperacyjnych (szczególnie o znaczeniu międzybranżowym).

3. Przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnej właściwe jednostki organizacyjne powinny uwzględniać możliwości wykorzystania źródeł dostaw, o których mowa w § 2 ust. 1 i 4.

4. W celu lepszego wykorzystania istniejącej bazy kooperacyjnej należy intensyfikować prace w przemyśle nad normalizacją i unifikacją elementów kooperacyjnych.

5. Dla zapewnienia prawidłowego rozwoju produkcji finalnej należy w miarę potrzeby tworzyć rezerwy mocy do produkcji elementów kooperacyjnych.

6. Przy opracowywaniu i analizie wykonania planów Komisja Planowania przy Radzie Ministrów, ministrowie i dyrektorzy zjednoczeń zwrócą szczególną uwagę na wykonanie przepisów niniejszego paragrafu, a zwłaszcza na prawidłowy rozwój przedsiębiorstw kooperujących, zapewniający dostawy elementów kooperacyjnych.

III. Zasady i tryb zawierania umów kooperacyjnych.

§ 4. 1. Obowiązek zapewnienia sobie dostaw elementów kooperacyjnych w zakresie niezbędnym ze względów ekonomicznych i technicznych ciąży na przedsiębiorstwie (odbiorcy) wytwarzającym wyroby finalne.

2. Za zaspokojenie potrzeb i sprawne zorganizowanie dostaw elementów kooperacyjnych zużywanych przez większą liczbę odbiorców odpowiada przedsiębiorstwo będące wyłącznym producentem bądź nadzorujące je zjednoczenie branżowe, bądź — o ile zawarto porozumienie branżowe — zjednoczenie wiodące, bądź też odpowiednie przedsiębiorstwo prowadzące (patronackie).

3. Za sprawne zorganizowanie dostaw w zakresie elementów kooperacyjnych używanych wyłącznie przez ograniczoną liczbę przedsiębiorstw odpowiadają przedsiębiorstwa — odbiorcy bądź w wyjątkowych wypadkach jednostki nadrzędne, o ile podjęły się lub zostały zobowiązane do zorganizowania dostaw dla podporządkowanych przedsiębiorstw.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwa przemysłu kluczowego i terenowego będące odbiorcami elementów kooperacyjnych zawierają umowy dostawy lub umowy o dzieło w ramach kooperacji z przedsiębiorstwami dostarczającymi elementy kooperacyjne.

2. Odbiorcy przy wyborze dostawcy powinni kierować się przepisami § 2, a ponadto następującymi przesłankami:

- specjalizacją dostawcy i wynikającą stąd odpowiednią jakością i taniością wyrobów oraz terminowością dostaw,
- pewnością co do trwałości powiązań kooperacyjnych,
- bliskością położenia zakładu dostawcy.

3. W razie istnienia więcej niż jednego dostawcy spełniającego warunki określone w ust. 2 wybrać należy dostawcę podporządkowanego tej samej jednostce nadrzędnej bądź objętego tym samym porozumieniem branżowym, w którym uczestniczy odbiorca, zgodnie z przepisem § 13.

§ 6. 1. Podstawą powiązań kooperacyjnych są bezpośrednie umowy między zainteresowanymi przedsiębiorstwami.

2. Powiązania długoterwale w kooperacji przedsiębiorstw powinny opierać się na umowach wieloletnich lub porozumieniach (umowach o kooperację), o których mowa w § 7 ogólnych warunków dostaw w obrocie krajowym, stanowiących załącznik nr 2 do zarządzenia Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 9 kwietnia 1959 r. w sprawie przydziałów, rozdzielników i uzgodnień dostaw oraz ogólnych warunków dostaw pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej (Monitor Polski Nr 37, poz. 167). Umowy (porozumienia) na okres planu 5-letniego 1961—1965 powinny być zawarte w terminie do dnia 31 grudnia 1961 r.

3. Umowa wieloletnia powinna określać przedmiot dostawy, ilość i wielkość dostaw w poszczególnych latach oraz tryb wprowadzenia zmian lub uzupełnień do umowy, szczególnie z zakresu wymagań wynikających z postępu technicznego i doskonalenia jakości elementów kooperacyjnych oraz ściślejszego określenia terminów dostaw w ciągu roku. Umowa

wy roczne i na okresy krótsze zawarte w ramach porozumień, o których mowa w ogólnych warunkach dostaw (ust. 2); powinny być ściślej sprecyzowane niż umowy wieloletnie i określać co najmniej kwartalną sukcesywność dostaw. Umowy mogą przewidywać również sukcesywność dostaw miesięczną i krótszą na podstawie uzgodnienia stron. Umowy roczne powinny być zawarte najpóźniej do dnia 30 września roku poprzedzającego rok dostawy dla tych wyrobów finalnych, których produkcja jest dostatecznie sprecyzowana, a dla pozostałych wyrobów w terminie 1 miesiąca po zatwierdzeniu narodowego planu gospodarczego. W tym samym terminie przedsiębiorstwa zgłoszą do rozstrzygnięcia przez jednostki nadrzędne spory powstałe przy zawieraniu umów.

4. Zmiany planów spowodowane uchwałami Rady Ministrów (Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów) stanowią podstawę do dokonania odpowiednich zmian w umowach.

5. Jeżeli w umowie dostawy przewidziano, że odbiorca będzie miał prawo w terminach późniejszych złożyć zamówienia na dodatkowe dostawy elementów kooperacyjnych, dostawca powinien zarezerwować część mocy produkcyjnych i środków potrzebnych do wykonania tych dostaw.

6. Umowy kooperacyjne na dostawy elementów kooperacyjnych oraz dokumentacja produkcyjna i handlowa oznaczane są symbolem „K”. Dostawcy i odbiorcy mają obowiązek prowadzić ewidencję zawartych umów wieloletnich i rocznych oznaczonych symbolem „K”, a jednostki nadrzędne — tylko ewidencję zawartych umów wieloletnich. Realizacja umów (oznaczonych symbolem „K”) powinna być bieżąco kontrolowana przez przedsiębiorstwa.

§ 7. 1. Dostawcy powinni wykonywać umowy o dostawę elementów kooperacyjnych oraz umowy o dostawę przeznaczone do produkcji specjalnej, eksportowej i na inne cele zastrzeżone odrębnymi uchwałami Rady Ministrów przed innymi dostawami.

2. W zakresie zawierania umów i realizacji dostaw pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej elementów kooperacyjnych mają zastosowanie ogólne i branżowe warunki dostaw przy zachowaniu dalszych przepisów niniejszego paragrafu.

3. Warunki dostaw powinny być oparte na następujących założeniach:

- 1) zamówienia (zawarcia umowy) przyjmuje się w kolejności zgłoszeń odbiorców; dostawca, który odmawia zawarcia umowy, powinien to na żądanie odbiorcy uzasadnić na piśmie;
- 2) gdy umowa ma być zawarta na podstawie rozdzielnika, asygnaty, uzgodnienia dostaw lub w ramach przepisów o rejonizacji, odbiorca — o ile jego zamówienie nie zostało zaakceptowane w całości lub w części — może wystąpić do komisji arbitrażowej z wnioskiem o ustalenie treści umowy;
- 3) jeżeli dostawca nie miał obowiązku zawarcia umowy (pkt 2) i nie przyjął zamówienia, odbiorca lub jego jednostka nadrzędna może wystąpić do jednostki nadrzędnej dostawcy i żądać podpisania uzgodnienia dostaw, zobowiązującego dostawcę do zawarcia umowy;
- 4) jeżeli jednostka nadrzędna odmawia podpisania uzgodnienia dostaw, jednostka nadrzędna odbiorcy może wnieść odwołanie do nadzorującego dostawcę ministra (prezydium wojewódzkiej rady narodowej lub organizacji spółdzielczej), który — jeżeli uzna, że dostawca może zawrzeć i wykonać umowę — wyda odpowiednie zarządzenia jednostce nadzorującej dostawcę, aby podpisała uzgodnienie dostaw; do odwołania należy dołączyć

podpisany przez kierownika jednostek nadrzędnych protokół stwierdzający przyczyny nieosiągnięcia porozumienia;

- 5) podjęcie nowej lub dodatkowej produkcji nie zwalnia dostawców od normalnego wykonywania dostaw elementów kooperacyjnych zgodnie z zawartymi umowami; strona, która nie wykonała umowy, obowiązana jest zapłacić drugiej stronie odszkodowanie, choćby niewykonanie umowy spowodowane zostało podjęciem nowej lub dodatkowej produkcji;
- 6) w razie zawiadomienia przez odbiorcę, przed ustalonym terminem dostawy, że dalsze wykonywanie umowy przyniosłoby szkody gospodarcze, dostawca powinien zaniechać dalszego wykonywania umowy, a odbiorca obowiązany jest w tym przypadku wynagrodzić mu poniesione szkody i straty;
- 7) każda strona może ze względów gospodarczych żądać rozwiązania umowy lub zmiany umowy; w razie niedojścia do porozumienia stosuje się odpowiednio przepisy pkt 3 i 4; jednostronne zerwanie umowy przez dostawców jest niedopuszczalne;
- 8) uważa się za nie istniejące zastrzeżenia dostawców, uzależniające wykonanie dostawy od terminowości dostaw z importu albo od wykonania zobowiązań względem dostawcy przez dostawców krajowych;
- 9) w branżowych warunkach dostaw nie można ograniczać odpowiedzialności dostawców za szkody wyrządzone niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem dostaw w stosunku do zasad przyjętych w kodeksie zobowiązań lub w ogólnych warunkach dostaw;
- 10) w razie niewykonania przez dostawcę dostaw kooperacyjnych wskutek zmiany przez zjednoczenia zadań planowych, rozdzielników itp. stosuje się do odpowiedzialności dostawcy i zjednoczenia przepisy art. 6 dekretu z dnia 16 maja 1956 r. o umowach dostawy pomiędzy jednostkami gospodarki społecznej (Dz. U. Nr 16, poz. 87) oraz § 85 i następne ogólnych warunków dostaw, o których mowa w § 6 ust. 2; wydatki poniesione z tego tytułu pokrywane są z funduszu rezerwowego zjednoczeń powiązanych z budżetem centralnym.

4. Przepisy ust. 3 stosuje się odpowiednio do umów o usługi przemysłowe.

5. Odbiorca może zwrócić się o wskazanie dostawcy do właściwego zjednoczenia wiodącego (lub branżowego) albo do zjednoczenia przemysłu terenowego bądź do właściwego związku spółdzielni, określając jednocześnie przedmiot dostawy i termin jej realizacji.

6. W razie nieulokowania zamówień w sposób określony w ust. 2—5 lub nieosiągnięcia wymaganych warunków dostawy przez przedsiębiorstwo państwowego przemysłu kłucowego i terenowego odbiorca może ogłosić przetarg w trybie przepisów wykonawczych do ustawy z dnia 28 grudnia 1957 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych (Dz. U. z 1958 r. Nr 3, poz. 7).

7. Odbiorca może zgodnie z umową udzielić dostawcy pomocy, w szczególności w zakresie organizacji produkcji, przekazania niektórych materiałów centralnie rozdzielanych, przekazania maszyn i urządzeń zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 8. Projekty uchwał Rady Ministrów wprowadzające zmiany w planie powinny uwzględniać również wpływ tych zmian na umowy kooperacyjne oraz wskazywać źródła dla pokrycia ewentualnych strat lub odszkodowań umownych.

§ 9. 1. Przedsiębiorstwa wytwarzające wyroby finalne mogą wprowadzać je do planu techniczno-przemysłowo-fi-

finansowego i zawierać umowy o dostawę takich wyrobów dopiero wtedy, gdy w drodze umów lub wstępnych uzgodnień z dostawcami zapewniły sobie dostawę potrzebnych elementów kooperacyjnych lub też na podstawie rozeznania możliwości produkcyjnych zapewnione są niezbędne dostawy. Dotyczy to również umów dostawy na wyroby nie objęte planem.

2. Przy analizie projektów planów przedsiębiorstw zjednoczenia powinny brać pod uwagę możliwość dostaw elementów kooperacyjnych. Zatwierdzenie wskaźników dyrektywnych dla przedsiębiorstw może nastąpić po uprzednim zapewnieniu dostaw elementów kooperacyjnych.

3. Odbiorca obowiązany jest w sposób szczególnie troskliwy zorganizować jakościowe i terminowe dostawy elementów kooperacyjnych dla nowo uruchomionej produkcji. Program prób mających na celu zbadanie prawidłowego działania nowych wyrobów powinien uwzględnić sprawdzenie przydatności elementów kooperacyjnych.

4. Zlecenie przez dostawcę produkcji elementów kooperacyjnych innemu przedsiębiorstwu, podporządkowanie przedsiębiorstwa produkującego elementy kooperacyjne innemu zjednoczeniu lub przekazanie jego części mogą nastąpić tylko w przypadkach gospodarczo uzasadnionych i pod warunkiem uprzedniego zapewnienia terminowego i należytego wykonywania dostaw elementów kooperacyjnych.

§ 10. 1. Odbiorcy i dostawcy prowadzić będą ewidencję zawartych umów kooperacyjnych w sposób umożliwiający kontrolę terminowego i należytego wykonania dostaw oraz ewidencję zapłaconych i otrzymanych odszkodowań umownych. W ewidencji należy uwzględnić możliwości ilościowej i wartościowej kontroli dostaw w odniesieniu do zawartych umów z poszczególnymi dostawcami, zużycie jednostkowe i globalne w powiązaniu z wyrobem finalnym, zapasy elementów kooperacyjnych u odbiorcy oraz ustalonych, wyplaconych i otrzymanych odszkodowań umownych.

2. Jednostki nadrzędne dostawców i odbiorców mają obowiązek ewidencjonować zawarte umowy wieloletnie i kontrolować ich wykonanie. Dostawcy i odbiorcy zawiadamiają jednostki nadrzędne o zawarciu, rozwiązaniu lub zmianach umów wieloletnich. Rozwiązanie lub zmiana umowy wieloletniej wymaga zgody jednostki nadrzędnej.

3. Ministrowie lub z ich upoważnienia zjednoczenia wiodące (lub branżowe) albo wyznaczone przedsiębiorstwa dostawcy (§ 13 i § 14 ust. 2) sporządzać będą bilanse ważniejszych elementów kooperacyjnych. W bilansach należy uwzględnić rozliczenie zużycia jednostkowego na wyrób finalny, pokrycia potrzeb według dostawców krajowych i z importu, rozchód według odbiorców. W bilansach należy również podawać rozchód na cele nie związane z kooperacją.

§ 11. 1. Ustala się, że dostawcy i odbiorcy planują szczegółowo produkcję, dostawy lub zaopatrzenie we wszystkie elementy kooperacyjne.

2. Jednostki nadrzędne dostawców i odbiorców sporządzają plany produkcji, dostaw lub zaopatrzenia w elementy kooperacyjne dla pozycji zasadniczych i grup zbiorczych, szczególnie w zakresie kooperacji między dostawcami i odbiorcami podległymi różnym jednostkom nadrzędnym.

3. Ministerstwa i urzędy centralne, którym podlegają dostawcy i odbiorcy, planują produkcję, dostawy i zaopatrzenie w elementy kooperacyjne dla głównych pozycji i grup zbiorczych, szczególnie w zakresie kooperacji międzyresortowej.

4. Plany zaopatrzenia w elementy kooperacyjne, stanowiące jednocześnie przedmiot innego zaopatrzenia (np. części zamienne do eksploatacji), są częścią planów zaopatrzenia.

W planach zaopatrzenia należy podać łączne kwoty potrzeb na wszystkie cele.

§ 12. Sprawozdawczość z wykonania dostaw elementów kooperacyjnych powinna zawierać dla jednostek nadrzędnych syntetyczne informacje o stanie nie wykonanych zobowiązań przez dostawców. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Głównym Urzędem Statystycznym ustalać będzie zakres informacji dla ministerstw i urzędów centralnych.

IV. Obowiązki i uprawnienia zjednoczeń wiodących oraz przedsiębiorstw prowadzących (patronackich) w zakresie kooperacji.

§ 13. W branżach, w których zawarto porozumienia branżowe pomiędzy jednostkami organizacyjnymi tej samej branży, podporządkowanymi różnym jednostkom nadrzędnym — w trybie uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. o współpracy i koordynacji branżowej (Monitor Polski Nr 56, poz. 268) — jednostką odpowiedzialną za prawidłowe zaspokojenie aktualnych i przyszłych potrzeb odbiorców w zakresie elementów kooperacyjnych produkowanych przez branżę jest właściwe zjednoczenie wiodące.

§ 14. 1. Do zadań zjednoczenia wiodącego w zakresie usprawnienia kooperacji należą w szczególności:

- 1) opracowanie bilansów zdolności produkcyjnych branży z całkowitym zapotrzebowaniem elementów kooperacyjnych zarówno dla celów produkcyjnych odbiorców, jak i eksploatacyjnych użytkowników wyrobów finalnych (części zamienne);
- 2) stawianie wniosków dotyczących postępu prac nad specjalizacją przedsiębiorstw w zakresie elementów kooperacyjnych;
- 3) wykorzystanie metod technologicznych uzyskanych w wyniku specjalizacji produkcji w kierunku osiągnięcia bardziej racjonalnego podziału pracy i podwyższenia poziomu technicznego przedsiębiorstw wytwarzających elementy kooperacji;
- 4) organizowanie prac w zakresie normalizacji, typizacji i unifikacji elementów kooperacyjnych;
- 5) inicjowanie i koordynowanie prac w zakresie ustalania warunków gwarancyjnych dla elementów kooperacyjnych oraz ich kontrola;
- 6) analiza techniczno-ekonomiczna powiązań kooperacyjnych i kierowanie przedsięwzięciami, zmierzającymi do usunięcia dysproporcji między mocami produkcyjnymi w zakresie produkcji finalnej a mocami produkcyjnymi w zakresie elementów kooperacyjnych, przy współpracy ze zjednoczeniami nadzorującymi odbiorców;
- 7) organizowanie informacji dla odbiorców dotyczących możliwości dostaw elementów kooperacyjnych oraz przygotowanie wniosków w sprawie rozszerzenia bazy produkcyjnej dla kooperacji;
- 8) zapewnienie pełnego zaspokojenia potrzeb eksploatacyjnych rynku, baz remontowych, inwestycyjnych na podstawie opracowanych wskaźników eksploatacyjnych w zakresie części zamiennych identycznych lub podobnych do produkowanych elementów kooperacyjnych.

2. Jeżeli produkcja elementów kooperacyjnych określonej wyspecjalizowanej grupy asortymentowej skoncentrowana jest głównie w jednym przedsiębiorstwie lub w niewielkiej ilości przedsiębiorstw, właściwy minister lub dyrektor zjednoczenia wiodącego może zlecić wykonywanie funkcji zjednoczenia wiodącego przedsiębiorstwu państwowemu lub spółdzielczemu wyróżniającemu się wysokim poziomem

technicznym, organizacyjnym i kadrowym w tej grupie asortymentowej.

3. Jeśli w danej branży nie zawarto porozumienia branżowego oraz nie wyznaczono przedsiębiorstwa wiodącego, funkcje zjednoczenia wiodącego w zakresie produkcji elementów kooperacyjnych wykonuje jednostka nadrzędna nadzorująca przedsiębiorstwa, które produkują w przeważającej mierze określone elementy kooperacyjne.

4. Jeśli w danej branży zawarto porozumienie terenowo-branżowe, zjednoczenie wiodące może upoważnić właściwy organ porozumienia terenowo-branżowego do organizacji kooperacji w zasięgu województwa lub województw sąsiadujących.

§ 15. 1. Jeśli odbiorcą elementów kooperacyjnych jest przedsiębiorstwo powiązane trwałymi związkami kooperacyjnymi z innymi przedsiębiorstwami dostarczającymi różne elementy kooperacyjne w przeważającej części swej produkcji i na rzecz jednego odbiorcy, powinno ono być wyznaczone w trybie uchwały nr 388 Rady Ministrów z dnia 17 listopada 1960 r. o przedsiębiorstwach prowadzących (Monitor Polski Nr 94, poz. 417) jako przedsiębiorstwo prowadzące lub patronackie.

2. Odbiorca może pełnić równocześnie oba rodzaje funkcji przedsiębiorstw prowadzących i patronackich (w stosunku do różnych grup odbiorców).

3. Do zakresu uprawnień i obowiązków przedsiębiorstwa prowadzącego (patronackiego) odbiorcy w zakresie kooperacji należy w szczególności:

- 1) planowanie i bilansowanie produkcji elementów kooperacyjnych;
- 2) pomoc dla dostawców w zakresie konstrukcji, technologii oprzyrządowania, modeli, prac laboratoryjnych, organizacji pracy, szkolenia fachowców itp.;
- 3) współpraca w zakresie realizacji zadań postępu technicznego oraz poprawy jakości wyrobów finalnych i elementów kooperacyjnych.

4. Do zadań kolegium przedsiębiorstwa prowadzącego (patronackiego) w zakresie kooperacji należy w szczególności:

- 1) opiniowanie programu produkcyjnego przedsiębiorstw zgrupowanych (współdziałających) dostawców oraz planu podziału zadań i środków;
- 2) podejmowanie włączających uchwał w sprawach wspólnych przedsięwzięć służących usprawnieniu kooperacji;
- 3) podejmowanie uchwał w sprawach poprawy jakości wyrobów finalnych i elementów kooperacyjnych oraz lepszej organizacji dostaw.

V. Środki do usprawnienia kooperacji.

a) Warunki uruchomienia zasadniczego i dodatkowego funduszu premiowego.

§ 16. 1. Wykonanie w terminie dostaw elementów kooperacyjnych stanowi warunek uruchomienia w pełnej wysokości zasadniczego i dodatkowego funduszu premiowego przysługującego przedsiębiorstwu na podstawie uchwały nr 39 Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r. w sprawie premiowania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach przemysłowych objętych planowaniem centralnym (Monitor Polski Nr 14, poz. 73).

2. Niewykonanie planowanych dostaw kooperacyjnych objętych umowami powoduje:

- 1) zmniejszenie lub utratę funduszu premiowego;

2) pozbawienie premii pracowników bezpośrednio odpowiedzialnych za niewykonanie warunków umowy o dostawę z kooperacji.

3. Zobowiązuje się właściwych ministrów do ustalania w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac systemu potrąceń premii, uwzględniającego zakres i charakter kooperacji (ilość i rodzaj asortymentów objętych umowami) oraz złożoność problematyki organizacyjnej i technicznej, związanej z produkcją kooperacyjną.

4. Właściwi ministrowie wprowadzą w porozumieniu z zarządami głównymi związków zawodowych odpowiednie zmiany w obowiązujących regulaminach premiowania pracowników umysłowych wynikające z przepisów niniejszej uchwały.

5. W razie niedotrzymania warunków umowy na skutek niewywiązania się jednostek handlu zagranicznego z obowiązku terminowej dostawy materiałów i surowców z importu lub niedotrzymania terminów dostaw kooperacyjnych ze strony drugiego kooperanta (dostawy i kooperacja związana) minister może w uzasadnionych przypadkach wyrazić zgodę na niepozbawienie premii wszystkich lub niektórych pracowników.

6. Właściwy dla dostawcy elementów kooperacyjnych oddział banku ma obowiązek, przy dokonywaniu inspekcji, przeprowadzenia kontroli terminowej dostawy elementów kooperacyjnych i wykonywania przez przedsiębiorstwo zawartych umów kooperacyjnych.

§ 17. 1. Wykonanie w terminie dostaw elementów kooperacyjnych, wynikających z umów kooperacyjnych, stanowi warunek uruchomienia funduszu premiowego przeznaczonego na premiowanie pracowników umysłowych również w tych przedsiębiorstwach przemysłowych, w których zasady premiowania pracowników umysłowych nie opierają się na przepisach powołanej w § 16 ust. 1 uchwały nr 39 Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r.

2. Właściwi ministrowie i Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości zarządzają uzupełnienie obowiązujących w tych przedsiębiorstwach regulaminów premiowania warunkiem, o którym mowa w ust. 1.

§ 18. Centralny Związek Spółdzielczości Pracy ustali w porozumieniu z Ministrem Finansów i z Komitetem Pracy i Płac warunki przyznawania premii dla pracowników umysłowych spółdzielni, które zawarły umowy kooperacyjne.

b) Odszkodowanie umowne.

§ 19. 1. W razie niedotrzymania przez dostawców terminu dostaw elementów kooperacyjnych odbiorcy zobowiązani są potrącić sumy należnych z tego powodu odszkodowań umownych z należności za otrzymane dostawy.

2. Potrąceń, o których mowa w ust. 1, odbiorcy dokonują:

- 1) przez wyrażenie akceptu na kwotę należności zmniejszoną o wysokość odszkodowania umownego, jeżeli rozliczenie następuje w drodze inkasa;
- 2) przez złożenie bankowi polecenia przelewu na kwotę zmniejszoną o wysokość odszkodowania umownego, jeżeli rozliczenie następuje nie w drodze inkasa;
- 3) przez wystawienie faktury na kwotę odszkodowania umownego i złożenie jej w banku do inkasa, jeżeli należność zapłacona została bez potrącenia odszkodowania; faktury bank pokrywa z rachunku dostawcy w trybie bezakceptowym.

3. Odbiorcy zobowiązani są do składania właściwemu zjednoczeniu oraz bankowi finansującemu miesięcznych oświadczeń, zawierających dane o wykonaniu przez poszczególne dostawców obowiązków określonych w ust. 1. Oświadczenia te, których wzór ustali Minister Finansów, podpisuje dyrektor przedsiębiorstwa i główny księgowy.

4. Po złożeniu przez przedsiębiorstwo oświadczeń, o których mowa w ust. 3, nie może nastąpić wstecz zmiana warunków umów objętych oświadczeniem w zakresie terminów dostaw elementów kooperacyjnych.

5. Kontrolę wykonania obowiązku określonego w ust. 1 sprawują jednostki nadrzędne odbiorców oraz właściwe komisje arbitrażowe. Do kontroli zobowiązane są również banki finansujące działalność eksploatacyjną tych przedsiębiorstw oraz aparat kontrolny ministerstw i prezydiów wojewódzkich rad narodowych.

6. W razie stwierdzenia naruszenia przez odbiorcę obowiązku potrącenia odszkodowania umownego organ kontrolujący obowiązany jest spowodować, aby odbiorca bezzwłocznie wystawił fakturę na to odszkodowanie. Realizacja faktury następuje w trybie określonym w ust. 2 pkt 3.

7. Odszkodowania umowne ściągnięte przez odbiorców (ust. 1) wpływają na ich rachunek wyników. Jeżeli natomiast odszkodowania umowne ściągnięte zostały w trybie ust. 6, ich równowartość podlega odprowadzeniu do budżetu centralnego.

8. Część odszkodowania umownego zapłaconą przez dostawców w wysokości ustalonej przez właściwego ministra obciąża ich fundusz gwarancyjny zgodnie z § 20 ust. 1 i 2 uchwały nr 39 Rady Ministrów z dnia 23 stycznia 1961 r.

9. Przepisy ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3—6 mają odpowiednie zastosowanie do dostawców spółdzielczych.

10. Przepisy ust. 1 i ust. 2 pkt 1 i 2 mają odpowiednie zastosowanie do dostawców prywatnych.

c) Ceny elementów kooperacyjnych.

§ 20. 1. Cena elementu kooperacyjnego równa się jego kosztowi własnemu powiększonemu o ustalony zysk.

2. Ceny elementów kooperacyjnych produkowanych przez dostawców uspołecznionych są ustalone w umowie między dostawcą a odbiorcą, o ile ceny ich nie są objęte obowiązującymi cennikami lub nie została ustalona jednolita cena zbytu.

3. W razie sporu co do ustalenia wysokości ceny ustala ją minister nadzorujący dostawcę i odbiorcę. Jeżeli dostawca i odbiorca podlegają różnym ministrom, cenę sporną ustala Państwowa Komisja Cen w przypadkach, kiedy wartość elementu kooperacyjnego objętego dostawami dla wszystkich odbiorców przekracza w skali rocznej 5 mln zł. Poniżej tej kwoty cenę ostateczną ustala po zbadaniu odwołania minister, któremu podlega dostawca. Jeżeli co do ceny elementu kooperacyjnego wynika spór dopiero w toku rozliczeń za wykonaną dostawę tych elementów, cenę może ustalić właściwa komisja arbitrażowa kierując się obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

4. Ceny elementów kooperacyjnych, ustalone na podstawie kalkulacji wstępnej, tracą swoją ważność z upływem 12 miesięcy. Po tym terminie ceny powinny być ustalone na podstawie kalkulacji wynikowej.

5. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w trybie określonym w § 9 uchwały nr 99 Rady Ministrów z dnia 18 marca 1960 r. w sprawie zasad i trybu ustalania cen fabrycznych, cen rozliczeniowych i cen porównywalnych w przemyśle uspołecznionym oraz ich stosowania (Monitor Polski Nr 32, poz. 155) ustali w porozumieniu z Mi-

nistrem Finansów i Przewodniczącym Państwowej Komisji Cen na wniosek zainteresowanych ministrów dopuszczalną górną granicę zysku nowo wprowadzonych elementów kooperacyjnych (wymagających szczególnych przygotowań technologiczno-produkcyjnych) na poziomie zapewniającym rentowność wyższą niż przeciętna w danej grupie wyrobów, jednak nie wyższą niż 15% kosztu własnego. Ustalone w ten sposób ceny zbytu obowiązują w okresie jednego roku od chwili uruchomienia produkcji.

6. Ceny ustalone w trybie niniejszego paragrafu nie mają zastosowania przy dostawach elementów kooperacyjnych do obrotu rynkowego. Jeżeli dany artykuł jest jednocześnie przedmiotem dostaw kooperacyjnych oraz obrotu rynkowego, wówczas ceny rynkowe danego artykułu w zasadzie nie powinny być niższe od cen stosowanych w obrocie kooperacyjnym.

d) Finansowanie środków obrotowych.

§ 21. 1. Normowanie zapasów kooperacyjnych odbywa się na zasadach ogólnych.

2. Dostawca może uwzględnić w normatywie wyrobów gotowych zapas elementów kooperacyjnych, jeżeli zapas ten wynika z programu produkcyjnego odpowiadającego ekonomicznie opłacalnej partii dostawy i jeżeli przewidziana jest dalsza realizacja dostaw.

3. Przy normowaniu zapasów materiałowych w zakresie elementów kooperacyjnych odbiorca powinien dla zapewnienia rytmicznego wykonania wyrobów finalnych wziąć pod uwagę:

- 1) ekonomicznie uzasadnioną wielkość dostawy,
- 2) czas niezbędny dla odbioru technicznego,
- 3) czas konieczny ze względów technologicznych dla sezonowania wyrobu,
- 4) zapas rezerwowy.

Jeżeli nieregularne dostawy elementów kooperacyjnych są przyczyną stałych zakłóceń w produkcji, zapas rezerwowy powinien gwarantować stworzenie odpowiednich kompletów kooperacyjnych. Zapasem rezerwowym dysponuje dyrektor przedsiębiorstwa.

4. Narodowy Bank Polski udzieli zarówno dostawcom, jak i odbiorcom pomocy w formie kredytu obrotowego na sfinansowanie zapasów elementów kooperacyjnych, których wielkość uzasadniona jest wymaganiami sprawnej kooperacji. Kredyty te mogą być udzielane w formie:

- 1) kredytu normatywnego,
- 2) kredytu ponadnormatywnego.

e) *Odstępowanie materiałów rozdzielanych i zaopatrzenie z ilości przeznaczonych dla drobnych odbiorców.*

§ 22. 1. Dostawcy w pierwszym rzędzie zaspokajają potrzeby produkcji elementów kooperacyjnych oraz zapewniają dostawy przeznaczone na produkcję specjalną, eksportową i inne cele zastrzeżone odrębnymi uchwałami Rady Ministrów.

2. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów zmieni przepisy o przydziałach, rozdzielniach i uzgodnieniach dostaw określone w ogólnych warunkach dostaw, o których mowa w § 6 ust. 2, w tym sensie, że odbiorca elementów kooperacyjnych może w wyjątkowych przypadkach sprzedać materiał rozdzielany przeznaczony na wykonanie elementów kooperacyjnych dostawcy uspołecznionemu, jeśli:

- 1) zamówienie na wykonanie elementów kooperacyjnych zostało złożone po otrzymaniu przydziału przez dostawcę i nie może być wykonane w ramach tego przydziału lub

- 2) ze względu na specjalne wykonanie i drobną ilość nie jest możliwe nabycie materiałów w organizacji zbytu;
- 3) właściwa jednostka zbytu nie wykonała w terminie dostaw objętych przydziałem; odbiorca jest zobowiązany powiadomić jednostkę zbytu o dokonaniu sprzedaży i odebrać od dostawcy upoważnienie do nabycia artykułu (przydział, asygnata przydziałowa);
- 4) w odniesieniu do metali nieżelaznych sprzedaż może nastąpić jedynie po uzyskaniu na tę transakcję zgody Centrali Handlowej Metali Nieżelaznych (bądź upoważnionej przez nią jednostki);
- 5) sprzedaż materiałów rzemieślniczym spółdzielniom zaopatrzenia i zbytu, rzemieślnikom oraz innym jednostkom gospodarki nie uspołecznionej może być dopuszczalna tylko w wyjątkowych przypadkach za zgodą jednostki nadrzędnej odbiorcy działającej na podstawie upoważnienia właściwego ministra. Sprzedaż następuje według ceny obowiązującej dla danej kategorii odbiorców.

3. Sprzedaż materiałów rozdzielanych następuje na podstawie umowy o dostawę elementów kooperacyjnych.

4. Sprzedaż materiałów następuje po cenach zbytu bez jakichkolwiek dopłat dodatkowych.

5. Zamiast sprzedaży materiałów odbiorca elementów kooperacyjnych może scedować na rzecz dostawcy swój przydział, powiadamiając o tym właściwą jednostkę zbytu i swoją jednostkę nadrzędną.

6. Do końca I kwartału każdego roku odbiorcy elementów kooperacyjnych, którzy sprzedali materiały rozdzielane, przesyła jednostkom nadrzędnym wykazy odsprzedanych w roku ubiegłym materiałów rozdzielanych z podaniem nabywców.

7. Hurtownie organizacji zbytu powinny w pierwszej kolejności zaopatrywać przedsiębiorstwa legitymujące się umowami dostawy elementów kooperacyjnych, zakupując materiały z ilości przeznaczonych dla drobnych odbiorców. Sprzedaż powinna być dokonana w formie uniemożliwiającej wielokrotne wykorzystanie jednej umowy do nabycia tego samego materiału.

8. Przepisy niniejszego paragrafu nie naruszają przepisów dotyczących zbędnych surowców, materiałów i odpadów.

f) Usprawnienie informacji o produkcji i możliwościach produkcyjnych.

§ 23. 1. Dyrektorzy zjednoczeń branżowych lub dyrektorzy przedsiębiorstw wydadzą w ciągu dwu lat brakujące katalogi elementów kooperacyjnych, szczególnie w zakładach wyspecjalizowanych, albo uzupełnią i zaktualizują katalogi już wydane. Jeżeli wydanie katalogu byłoby niemożliwe lub ekonomicznie nieuzasadnione, dyrektorzy zjednoczeń lub dyrektorzy przedsiębiorstw powinni wydać prospekty handlowo-techniczne albo biuletyny informacyjne o działalności produkcyjnej podległych przedsiębiorstw wykonujących produkcję elementów kooperacyjnych, podając w nich nazwę i adres przedsiębiorstwa, produkowane asortymenty lub rodzaj usług, zakres specjalizacji oraz warunki handlowe. W publikacjach należy powoływać się na odpowiednie obowiązujące normy przedmiotowe.

2. Dyrektorzy zjednoczeń w szerszym niż dotąd stopniu będą bieżąco informować o istniejących wolnych mocech produkcyjnych w podległych zakładach z bliższym określeniem:

- 1) rodzaju usług (np. obróbka mechaniczna, galwanizowanie, wykonywanie określonych wyrobów itp.),

- 2) okresu istnienia luzów produkcyjnych,
- 3) warunków przyjęcia do wykonania dostaw lub usług (np. terminy, własny lub powierzony materiał itp.).

Jeśli informacje mają zawierać obszerniejszy tekst, powinny przybrać formę biuletynów wydawanych przez zjednoczenie. W innych przypadkach należy korzystać z reklamy prasowej, a szczególnie z resortowych informatorów technicznych, periodyków Domu Techniczno-Handlowego i innych.

3. Zjednoczenia zapewnią środki finansowe na prowadzenie akcji wydawniczej bądź w preliminarzu działalności administracyjnej, bądź w drodze wpłat poszczególnych przedsiębiorstw na scentralizowane konto zjednoczenia.

g) Inne szczególne przepisy.

§ 24. W celu zapewnienia szybszego tempa opanowywania produkcji i doskonalenia jej jakości u dostawców, u których ilość nowo wytwarzanych elementów kooperacyjnych szybko wzrasta, wskutek napływu zamówień oraz w wyniku normalizacji i unifikacji tych elementów — należy wzmocnić istniejące przyfabryczne biura konstrukcyjne i technologiczne. W tym celu należy w planach tych przedsiębiorstw począwszy od roku 1962 uwzględnić niezbędne zatrudnienie wykwalifikowanego personelu technicznego.

VI. Postanowienia przejściowe i końcowe.

§ 25. 1. Właściwi ministrowie dostosują istniejące w podległych im resortach przepisy dotyczące kooperacji do niniejszej uchwały.

2. Upoważnia się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do udzielania wiążących wyjaśnień dotyczących interpretacji uchwały.

§ 26. 1. Zaleca się właściwym centralom spółdzielni uregulowanie spraw kooperacji w podległych im spółdzielniach na zasadach określonych w uchwale.

2. W przypadku celowości stałej koordynacji działalności określonych spółdzielni z przemysłem państwowym, kluczowym lub terenowym w dziedzinie kooperacji zainteresowane zjednoczenia przemysłu zawierają umowy-porozumienia branżowe z właściwymi spółdzielniami w trybie uchwały nr 195 Rady Ministrów z dnia 9 czerwca 1960 r. o współpracy i koordynacji branżowej (Monitor Polski Nr 56, poz. 268).

§ 27. Uwzględniając fakt, iż produkcja elementów kooperacyjnych wiąże się ściśle z produkcją części zamiennych, zobowiązuje się ministrów (kierowników urzędów centralnych) do uwzględnienia w wydanych przepisach wykonawczych do niniejszej uchwały środków zapewniających właściwą produkcję i terminowe dostawy części zamiennych dla potrzeb eksploatacji, z tym że normy zużycia się części w toku eksploatacji wyrobu przez użytkownika określa przedsiębiorstwo produkujące wyroby finalne. Obowiązek dostarczania aparatowi obrotu odpowiednich ilości części zamiennych spoczywa na dostawcach oraz ich jednostkach nadrzędnych.

§ 28. 1. Do dnia 31 grudnia 1961 r. ministrowie nadzorujący dostawców i odbiorców dokonają wszechstronnej analizy powiązań kooperacyjnych, wynikających z zadań planu 5-letniego 1961—1965. Należy przy tym wykorzystać i upowszechnić:

- 1) doświadczenia tych branż, które mają największe osiągnięcia w tym zakresie;
- 2) doświadczenia ZSRR i innych krajów socjalistycznych;
- 3) doświadczenia innych wysoko uprzemysłowionych krajów.

2. W wyniku tej analizy powinien być opracowany program likwidacji dysproporcji zdolności produkcyjnych, program rozwoju wyspecjalizowanych zakładów, program normalizacji i unifikacji oraz konkretne zadania dla biur konstrukcyjnych, instytutów naukowo-badawczych i innych jednostek gospodarczych.

3. Komisja Planowania przy Radzie Ministrów uwzględni w miarę potrzeby przy opracowywaniu projektu narodowego planu gospodarczego programy działania, o których mowa w ust. 2.

§ 29. Zobowiązuje się prezydya wojewódzkich rad narodowych do nadzoru powiązań kooperacyjnych i stawiania wniosków co do koniecznych zmian dla zapewnienia dostaw z wyspecjalizowanych przedsiębiorstw państwowych, gwarantujących terminowe i jakościowo odpowiednie dostawy oraz położonych blisko dostawcy.

§ 30. 1. Ministrowie opracują do dnia 31 grudnia 1961 r. i prześlą Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów wnioski w sprawie stopniowego przejścia w latach 1961—1962 na system zaliczania produkcji towarowej jako gotowej dopiero po jej zafakturowaniu i zakresu stosowania tego systemu.

2. Upoważnia się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów do wydawania decyzji co do wprowadzania systemu, o którym mowa w ust. 1.

§ 31. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z właściwymi ministrami i kierownikami urzędów centralnych ustali zakres i tryb sporządzania planów i bilansów przez ministerstwa i urzędy centralne (§ 10 ust. 3, § 11 ust. 3).

2. Ministrowie i kierownicy urzędów centralnych ustalą zakres i tryb sporządzania planów i bilansów przez jednostki nadrzędne dostawców i odbiorców oraz wydadzą wytyczne co do sposobu prowadzenia ewidencji dostaw i zaku-

pów elementów kooperacyjnych, wykorzystując w tej mierze doświadczenia różnych przedsiębiorstw (§§ 10 i 11). Dostawcom i odbiorcom należy jednak pozostawić swobodę wyboru formy ewidencji.

§ 32. Przepisy branzowych warunków dostaw sprzeczne z zasadami zawartymi w § 7 ust. 3 tracą moc z dniem 1 stycznia 1962 r. Zaleca się, aby zmiana branzowych warunków dostaw dokonana została w porozumieniu z Główną Komisją Arbitrażową.

§ 33. 1. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Ministrowi Finansów, właściwemu ministrom (kierownikom urzędów centralnych), Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, Przewodniczącemu Komitetu do Spraw Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac, Prezesowi Głównego Urzędu Statystycznego, Przewodniczącemu Państwowej Komisji Cen, Prezesowi Polskiego Komitetu Normalizacyjnego oraz prezydiom właściwych wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw).

2. Przy wykonywaniu przepisów uchwały ministerstwa i urzędy centralne powinny jak najszerzej współdziałać z organizacjami związkowymi wszystkich szczebli.

§ 34. Prezes Rady Ministrów w miarę potrzeby może uregulować w drodze zarządzenia tryb wykonywania poszczególnych przepisów uchwały.

§ 35. Traci moc rozdział III decyzji Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 1 marca 1960 r. (sprawy specjalizacji, kooperacji i normalizacji)

§ 36. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. P. Jaroszewicz